

De Heus

DIERVOEDERS

Agri-shop

Rijsbosch 17
4112 MB Beusichem
0345-501231
E-mail:
deheus.beusichem@versatel.nl

Openingstijden:

Maandag t/m donderdag	08.00 - 18.00 uur
Vrijdag	08.00 - 20.00 uur
Zaterdag	08.00 - 16.00 uur

Nieuw:

- PAVO & Havens Paardenvoeders
- Cavalor paardenvoeders
- Paardenverzorgingsartikelen
o.a. Oster kammen en borstels
- Carocroc:
Honden- en Kattenvoeders

mei 2006

**Eerste
Culemborgse
Kanarie- en
Exoten
Vereniging**

opgericht 20 januari 1947

Kamer van Koophandel

Tel: V157549

Het E.C.K.E.V. - bestuur bestaat uit de volgende personen:

Voorzitter: H. Rens
Otto van Reesweg 45
4105 AB Culemborg Tel: 0345 – 518326

Secretaris: J.F.A.Pieters
Merwedestraat 3
4102 GL Culemborg Tel.: 0345 – 520664

Penningmeester/
ledenadministratie J.M. van Driel
Schoolhof Oost 10,
4105 AS Culemborg Tel.:06-23697060

2° Voorzitter: F.W. Stap
Margrietstraat 8,
4116 CR Buren Tel.: 0344 – 571896

2° Penningmeester: M. Verlangen
Gandhi 215
4102 HL Culemborg Tel.: 0345 – 517450

Materiaalbeheer: H.M.G. Hommelberg
Tulpstraat 59
4101 GK Culemborg Tel.: 0345-519371

Ringencommissaris: Jan Middelkoop
Heinsiusstraat 16
4105 DG Culemborg Tel.: 0345 516997

Voorkom teleurstellingen, dus bestel op tijd. Bij twijfel even een belletje naar Jan.

Redactie clubblad: H. Rens, (e-mail h.rens@hccnet.nl) en J. Pieters

Website: www.cable4u.nl/~rens-r9/index.html

Contributie bedraagt € 27,00 per jaar, te voldoen voor 1 januari/1 juli van het betreffende jaar. Inschrijfgeld voor nieuwe leden bedraagt € 2,00
Bankrekening 31.25.09.294 Rabobank Culemborg t.n.v. penningmeester
E.C.K.E.V. Girorekening 3980719

JA, U DAAR!

Uw kwaliteitsschoen verdient het om
vakkundig gerepareerd te worden.

NICO BRON

Herenstraat 19
Culemborg
Tel. 0345 - 513530

een gecertificeerd Meester Schoenmaker

De kleur is niet belangrijk, bonte vogels zijn toegestaan. Het is een beweeglijke vogel, die niet makkelijk stil zit, zolang hij niet onrustig/wild fladdert wordt die beweeglijkheid als normaal gezien. Een standbeeldhouding is dus niet nodig, wel mag de vogel niet te opgericht zitten, maar moet een wat gedrukte houding hebben, te lange dijen geven de indruk van een stelterige houding.

Standaardschrijving

Grootte 25 punten

Maximale lengte 11,5 centimeter.

Rug en borst 25 punten

Smalle schouders met een zo vlak mogelijke rug, de borst eveneens zo vlak mogelijk.

Kop en hals 10 punten

Een kleine fijne kop in de vorm van een hazelnoot, iets afgevlakt. De hals fijn en dun, duidelijk van het lichaam gescheiden. Een kleine kegelvormige snavel.

Vleugels en staart 10 punten

De vleugels goed gesloten en niet te lang.

De staart middelmatig van lengte en gevorkt. (een z.g. vissenstaart)

Poten 10 punten

Loopbeen vrij kort (14 mm.), de dijen nauwelijks zichtbaar, korte teentjes.

Bevedering 10 punten

Glad en glanzend, goed aansluitend aan het lichaam.

Houding 5 punten

Enigszins gedrukt, ongeveer een hoek van 45° vormend met het horizontaal. Een levendige vogel, maar beslist niet wild.

Conditie en kleur 5 punten

Gezond, zuiver en goed verzorgd. Met uitzondering van **rood**, zijn alle kleuren inclusief bont toegestaan, kleur gelijkmatig en helder.

Memo

Zoals u wellicht nog weet kon de heer Vos ivm ernstige ziekte van zijn vrouw de lezing van 28 maart jl. niet voor zijn rekening nemen. Op het bondscongres bleek dat zij begin april is overleden. Het congres heeft men haar samen met de andere overleden bondsleden van 2005 staande herdacht.

De artikelen die op 28 april zijn besteld zijn inmiddels allen afgeleverd. Ook die leden, die zich door de hoge prijs voor de kanarie entstof niet lieten weerhouden, kunnen binnenkort hun flacons entstof tegemoet zien.

Vanaf 1 juni is het mogelijk om ringen te bestellen voor het nieuwe seizoen. Let op de publicatie in Vogelvreugd en ons clubblad.

In 2007 gaat het nieuwe vraagprogramma voor het tentoonstellingsseizoen in. Voor alle groepen en hoofdgroepen zijn er wijzigingen doorgevoerd. Neem er rustig de tijd voor om te bezien of ook uw vogels qua benaming of indeling zijn gewijzigd.

De bijeenkomst van 25 april was de laatste voor de zomervakanties. We hopen iedereen in september gezond en bruin terug te zien. Uw clubblad blijft verschijnen.

Nieuws van het bondscongres op 13 mei 2006

Het bondscongres is het hoogste orgaan van onze bond. Hier legt het algemeen bestuur en dagelijks bestuur verantwoording af over het gevoerde beleid, worden de bestuursverkiezingen gehouden en worden de begroting en jaarverslagen vastgesteld.

De belangrijkste punten zijn:

- de bond heeft in 2005, mede door de voorbereiding voor de COM een verlies van ca 1200 euro geleden. Erger is het verlies aan leden dat met ongeveer 100 terug liep.

Er waren dit jaar geen bestuursverkiezingen, de aftredend penningmeester Remco Heutz is bereid dit laatste jaar als ad interim aan te blijven tot mei 2007. In 2007 treedt ook de voorzitter Pierre Stijnen af. Kandidaten voor beide functies kunnen zich via de vereniging bij de bond aanmelden.

De financiële schade van het aflassen van de COM lijkt mee te vallen. Tijdens het congres is de opbrengst van het ondersteuningsfonds aan het organisatiecomité overhandigd. Vermoedelijk blijft het uiteindelijke verlies ver onder de € 10.000.

Besloten is de kilometervergoeding voor bondsfunctionarissen te verhogen van 14 naar 18 eurocent. Dit betekent, omgeslagen per lid een kostenstijging van 84 eurocent. Aangevuld met de reeds eerder in het meerjaren plan overeengekomen contributieverhoging van 48 eurocent betekent dit een noodzakelijke verhoging met ingang van 2007 van 1,32 euro per jaar. In de jaarvergadering van 2007 zullen we als ECKEV bezien hoe en zo ja op welke wijze wij deze contributieverhoging door zullen berekenen.

Gerard Koenderink, al jarenlang van uit het keurmeestersbestuur verantwoordelijk voor de wedstrijd-kalender is benoemd tot ere-lid van de bond.

En tenslotte heb ik de hand weten te leggen op 16 verzamelband van Vogelvreugd zodat nu ook die jaargangen netjes in mijn bilbliothek kunnen staan. Aan een digitale index van de jaargangen 1980-2005 wordt nu gewerkt zodat we ook weer artikelen terug kunnen vinden

Raza Espagnola

Het ras bestaat reeds sedert 1931 en had toen de naam "Canari del Pais" (kanarie van het land).

Op het 4e Congreso Nacional de Avicultura te Madrid in 1948 werd deze vogel getoond en werd er een officiële standaard vastgesteld, terwijl tevens de huidige naam werd vastgesteld.

Het ras werd door de COM erkend in 1956, maar bleek niet voldoende verspreid om zich op wereldniveau te handhaven en al spoedig verdween het ras in de vergetelheid. Ook op het officiële COM. Vraagprogramma kwam het ras niet meer voor. Door de Spaanse bond AONS werd in juni 1976 gevraagd, waarom dit ras niet meer op de officiële lijsten voorkwam.

Omdat het een erkend ras was werd besloten het in 1977 weer op te nemen in het COM. vraagprogramma. Sindsdien blijkt op de COM. wedstrijden deze Spaanse kanarie weer in flinke aantallen aanwezig te zijn.

Aangezien we hier duidelijk met een kleine (dwerg)kanarie te doen hebben zullen we vooral qua grootte erg goed moeten opletten dat we zo dicht mogelijk de minimale lengte van 11½ centimeter benaderen. Een te grote vogel zal ook gauw te breed worden en we zien in de standaard dat er een smalle en fijne vogel wordt gevraagd. In dit verband is ook de bevedering belangrijk, omdat een korte en nauw gesloten bevedering de fijne contouren van het lichaam gunstig beïnvloeden. De intensieve exemplaren zullen dan ook het meest de ideale lijn benaderen. Belangrijk is dat de staart duidelijk in een V-vorm eindigt, die vissestaart is een vereiste eigenschap bij dit ras.

Fok

Als nestmateriaal verstrekken we verse wilgentakken of takken van populieren of ligusterhagen en niet bespoten fruitbomen. Van de takken bijt de pop ongeveer 10 cm lange stroken schors, stopt er een aantal tussen de stuitbevedering en vliegt ermee naar de nestkast. Wat ze onderweg verliest, wordt merkwaardigerwijs niet meer gebruikt. In de nestkast bouwt de pop in ongeveer vier dagen een komvormige nestholte met een soort voorportaalje dat naar het vlieggat leidt. De eieren worden om de andere dag gelegd: nestgrootte 3-6 eieren. Na het eerste ei, soms na het tweede, begint de pop te broeden. De pop broedt alleen, doch vaak zien we dat de man haar hierbij gezelschap houdt. Gedurende de broedperiode komt de pop slechts sporadisch van het nest en ze wordt door de man gevoerd. Als de jongen na 23 dagen uitkomen, hebben ze roodachtig nestdons dat naarmate ze ouder worden donkergrijs wordt. Na de achtste dag kunnen de jongen geringd worden; ringmaat 4,5 mm. De nesttijd bedraagt 43 dagen. Nadat de jongen uitgevlogen zijn, worden ze nog ongeveer 14 dagen door de ouders gevoerd. Het voorhoofd van pas uitgevlogen jongen toont taankleurig groen met een rozeachtig tintje. Wangen en masker zijn bleekroze met een grijsachtig blauw waas overgoten. De algemene lichaamskleur is iets fletser groen dan dat van de oudervogels. De snavel is vuilgeel met op de bovensnavel een zwarte vlek. Het verdient aanbeveling de jongen zo spoedig mogelijk nadat ze zelfstandig geworden zijn apart te zetten. De ouders beginnen dan gewoonlijk aan een nieuw legsel. Om de poppen voor uitputting te behoeden dienen we na 2 doch zeker na 3 rondes geen gelegenheid tot broeden meer te geven, daar anders teleurstellingen niet uit zullen blijven.

Mutaties

Van de *Agapornis roseicollis* zijn een hele reeks mutaties bekend. Zouden we echter afgaan op de verschillende kleurbenamingen van deze mutaties, dan komen we tot een aanmerkelijk hoger aantal. Het probleem met nieuwe mutaties is dat fokkers de meest bloemrijke benamingen bedenken zonder te letten op de aard en het fenotype (= uiterlijke verschijningsvorm) van de mutatie, wat dikwijls zeer verwarrend werkt. Kleurbenamingen als 'Golden Cherry' en 'Imperial Cherryhead' zijn commercieel misschien best aantrekkelijk, doch zeggen niets over de aard van de mutatie noch over de verschijningsvorm. Daarom zal ik de volgende maand in een overzicht van de opgetreden mutaties de kleurbenaming aan te passen aan de aard en verschijningsvorm van de mutatie waarbij ingeburgerde benamingen die aan deze normen voldoen uiteraard gehandhaafd blijven. Hierbij zal ook de nieuwe naam, zoals hij in het vraagprogramma en de standaardisen wordt gehanteerd, worden vermeld.

Harrie van der Linden

Verslag van de ledenbijeenkomst op 25 april 2006.

Aanwezig: 18 leden

Op deze avond, die in het teken stond van vederstructuur en vererving, was er rook aandacht voor andere zaken.

De entstof tegen kanariepokken is heel moeizaam en alleen tegen hoge bedragen te verkrijgen. Binnen onze vereniging is er bij de prijs van € 39,-- per flacon weinig interesse.

Bovendien is er de onzekerheid van de leverancier en twijfels bij de wijze van verzenden. Er wordt afgesproken dat er geen extra risico zal worden gelopen voor andere verenigingen of personen die geen lid zijn van onze vereniging. Voor de eigen mensen zal de voorzitter op de minst riskante wijze proberen toch nog entstof te regelen.

De voorzitter zal de vereniging vertegenwoordigen op het bondscongres van 13 mei in Bennekom. Er staan niet veel spannende zaken op de agenda, behalve de rapportering over de COM-wereldshow.

Er is een aanbieding ontvangen voor verschillende vogelbenodigdheden. De voorzitter zal deze bestelling coördineren.

Er zijn geen aanmeldingen ontvangen om te helpen het 60 jarg bestaan te organiseren. Het bestuur zal zich deze zomer beraden op het hoe nu verder.

Vervolgens gaan Henk van Valkenburg en Henk Rens op ontspannen wijze in op de wonderlijke wereld van de vererving. Zij benadrukken de overeenkomsten en de verschillen tussen de erfelijke regels tussen mensen en vogels en verklaren tussen neus en lippen door waarom je wel direct bruine poppen bij de vogels krijg ter wijl uit een kruising bruin – niet bruin bij de mensen er juist direct meer bruine jongetjes worden geboren. Dit alles gebeurt met behulp van de informatie die dankzij de speciaalclub kleur is het clubblad is opgenomen.

Voor iedereen die het spoor met de ingewikkelde termen als snel bijster was, volgt er in dit clubblad nog een lijst met verklarende termen.

De bezoekers van de avond bleven ook na het officiële deel nog lang na praten, waar door de laatste avond voor de zomer pauze een genoeglijk verloop had.

Begrippenlijst erfelijkheid

Op de ledenbijeenkomst van 25 april hanteerden de beide inleiders af en toe termen, die soms rechtstreeks leken ontleend aan het bargoens of potjeslatijn. Hier een lijst met de vaak gehanteerde begrippen in de genetica.

adaptatie, genetische

Elke eigenschap, die de kansen op genenoverdracht aan de volgende generatie, voor een organisme vergroot.

Allel

Allelen zijn verschillende vormen van een gen. Zij liggen in homologe chromosomen op precies dezelfde plaats. Allelen coderen voor dezelfde eigenschap bijvoorbeeld bloemkleur: rode bloemkleur of witte bloemkleur.

Aneuploïd

Van een celkern die een of meer chromosomen mist of teveel bevat.

Dit verschijnsel wordt veroorzaakt doordat een homoloog paar zich niet gedeeld heeft of een chromosoom zich niet in tweeën gedeeld heeft.

Autosoom

Chromosoom, dat niet direct betrokken is bij het totstandkomen van het geslacht van een individu, dit in tegenstelling tot een geslachts-chromosoom, die *heterosoom* is.

Centromeer

Deel van een chromosoom, waar de twee zusterchromatiden aan elkaar verbonden zijn. Bij de kerndeling hecht aan het centromeer de spoeldraad vast.

Chromosoommutatie

Verandering in de structuur van een chromosoom. Een mutatie komt neer op het wegvallen, extra toevoegen, verplaatsen of omdraaien van een (klein) deel van het chromosoom.

Codominantie

Verschijsel, waarbij twee verschillende allelen in een heterozygoot individu tot uitdrukking komen. Codominantie leidt tot een intermediair fenotype, bijv. combinatie rood-wit, levert het fenotype rose.

crossing-over

Uitwisseling van twee homologe delen tussen twee van de vier chromatiden van homologe chromosomen tijdens de profase van meiose-I.

crossing-over percentage

Recombinantenpercentage gecorrigeerd voor dubbele crossing-over.

dihybride kruising

Kruising, waarbij gelet wordt op twee genen.

Het voedsel bestaat uit allerlei zaden en bessen. Tegen de oogsttijd worden ze vaak in grote zwermen aangetroffen die massaal de maïs-, sorghum- en milletvelden plunderen. Geen wonder dat de boeren ze liever kwijt dan rijk zijn. In het wild broeden roseicollis gewoonlijk in gemeenschapsnesten van bepaalde weversorten. Een dergelijk gemeenschapsnest bestaat vaak uit honderden broedkamers, waarvan ze er gewoon een aantal in beslag nemen door de wevers uit een gedeelte van het nest te verdrijven. De overgebleven nestkamers worden dan door de wevers gebruikt. De voorkeur gaat uit naar de reusachtige gemeenschapsnesten van de koloniewever (*Philetairus socius*), die vaak een doorsnede van enkele meters hebben, maar als die er in hun omgeving niet zijn, nemen ze ook de dicht aaneen gebouwde peervormige buidelnesten van de mahaliwever (*Plocepasser mahali*) voor lief. Menigmaal worden ook bouwsels van roseicollis aangetroffen in spleten of holten in rotsen, grotten en gebouwen. Opvallend is dat de roseicollis, indien ze een weversnest uitgekozen hebben, zelf geen nieuw nestmateriaal aandragen terwijl in rotsspleten en -holten wel nestmateriaal wordt gebruikt. Een dergelijk door de vogels zelf gebouwd nest bestaat uit lange stroken schors, bladeren en grashalmen. De transportmethode van het nestmateriaal vertoont veel overeenkomst met die van de seksueel-dimorfismische groep agaporiden. Zoals u weet gebruiken de poppen van deze soorten voor het vervoer van het nestmateriaal hun gehele lichaamsbevedering. De *A.roseicollis* echter gebruikt voor dit doel uitsluitend de bevedering van de stuit en het bovenstaartdek.

Huisvesting en verzorging

Roseicollis behoren vandaag de dag, mede als gevolg van hun goede fokbaarheid, stellig tot de meest gehouden leden van het geslacht. Het zijn sterke vogels die zomer en winter buiten gehouden kunnen worden, mits een tocht- en vochtvrij nachthok aanwezig is. Tegen matige vorst zijn ze goed bestand. De vogels dienen dan echter 's nachts in nestkasten te slapen om teenbevriezingen te voorkomen. Bij strenge vorst moet het nachthok vorstvrij gehouden worden.

Hoewel roseicollis koloniebroeders zijn, blijkt dit in gevangenschap niet altijd een succes te zijn. In een ruime volière, waarin per paar tenminste 2 nestkasten zijn opgehangen, kan men een aantal paren samen huisvesten, maar de praktijk heeft geleerd dat paarsgewijs huisvesten het meest succesvol is, zeker wanneer men met de vogels wil fokken. Niet zelden breken er in een dergelijke gemeenschappelijke broedruimte onderlinge vechtpartijen uit waarbij vaak ernstige teenbeschadigingen voorkomen. Het is dus zaak dat men een en ander goed in de gaten houdt. Wanneer u ondanks de zojuist genoemde bezwaren toch de voorkeur geeft aan een gezamenlijke buitenvolière, doet u er goed aan de vogels op jonge leeftijd bij elkaar te zetten. Ze kunnen dan aan elkaar wennen en zullen wanneer ze eenmaal broedrijp geworden zijn minder problemen geven.

Beschrijving *Agapornis roseicollis roseicollis*

Formaat wildvorm: 15 cm.

Man en pop: voorhoofd tot op de kruin en vandaar verticaal tot achter de ogen rood. Wangen en masker rood, geleidelijk overgaand in dieproze op keelstreek en bef. Tussen het dieproze gedeelte van de wangen en de groene nek bevindt zich een smalle, pastelblauwachtige overgangszone. De algemene lichaamskleur is groen; borst, buik flanken en anaalstreek meer geelachtig groen.

Het vleugeldek, dat een lichte hamering toont, is grasgroen evenals de mantel. De duimveertjes in de vleugelbocht zijn geel; vleugelpennen grijs met groene buitenvlag; ondervleugeldekveren groen met een blauwachtig tintje. Stuit en bovenstaartdekveren diep hemelsblauw; onderstaartdekveren geelachtig groen. Van de grote staartveren, die bijna geheel door de boven- en onderstaartdekveren bedekt worden, tonen de primaire staartveren groen, de secundaire staartveren tonen gerekend vanaf de basis een zwart-rood-zwarte dwarstekening; de uiteinden van zowel de primaire als de secundaire staartveren zijn hemelsblauw. De snavel is hoornkleurig met langs de snavelranden en op de ondersnavel een groenachtig tintje; donkere snavelpunt. Ogen donkerbruin. Poten grijs; nagels donkergrijs.

Beschrijving *Agapornis roseicollis catumbella*

De ondersoort *Agapornis roseicollis catumbella* werd pas in 1955, dus vrij recentelijk, als zodanig erkend en door Neumann genoemd naar de Angolese plaats Catumbela aan de monding van de gelijknamige rivier tussen Lobito en Benguela. Voor zover ik heb kunnen nagaan, komt deze ondersoort niet in raszuivere vorm in Nederlandse en Belgische collecties voor.

Man en pop: De catumbella is iets kleiner dan het nominaatras. De algemene lichaamskleur is dieper groen. Voorhoofd, wangen en masker dieper rood. De snavel is ietwat roze getint. Voor het overige als de nominaatvorm.

Biotoop

In hun geboorteland leven deze vogels in droge rotsachtige met kreupelhout begroeide streken. Belangrijk daarbij is de nabijheid van een drinkplaats. Deze wordt meestal tweemaal daags bezocht, 's morgens en in de late namiddag. Het zijn typische kolonievogels die het gehele jaar bij elkaar blijven. Meestal bestaat een kolonie roseicollis uit ongeveer 10 tot 20 vogels. De vlucht is snel en direct waarbij ze voortdurend hun schrille roep laten horen.

Diploïd

(=2n) Twee chromosomensets per kern (cel). Elk stel chromosomen komt van één ouder.

Dominant

Van een allel (gen) dat in een heterozygoot individu in het fenotype volledig tot uitdrukking komt.

draagster / drager

Gezond individu dat een ongunstig gen in het genotype heeft.

(genetic) drift

Veranderingen in de allelenfrequenties (genfrequenties) binnen een bepaalde populatie tengevolge van toevalsfluctuaties. In een kleine populatie is de genetische drift groter.

Eigenschap

Aspect van het fenotype, ook wel kenmerk genoemd. Een erfelijke eigenschap is een eigenschap die overwegend onder invloed van het genotype tot stand komt.

Erffactor

Erffactor of gen is een gedeelte van het chromosoom met gecodeerde informatie voor één erfelijke eigenschap. Een erffactor bevat de informatie voor een polypeptide of eiwit, dat gewoonlijk een essentiële rol speelt bij het tot stand komen van het fenotype.

F1

Symbool voor de nakomelingschap van de ouder-generatie (de P-generatie) van een kruising.

F2

Symbool voor de generatie van nakomelingen verkregen door onderlinge paring van de F1-generatie.

Fenotype

Verzameling van alle waarneembare kenmerken van een individu, ook wel gebruikt voor slechts een waarneembare eigenschap. Het fenotype komt tot stand door een gezamenlijke invloed van genen en milieufactoren.

Fokken

Door kruisen en selectie gewenste eigenschappen in organismen combineren.

gekoppelde genen

Genen die in hetzelfde chromosoom gelegen zijn.

Gen

Een gedeelte van het chromosoom met gecodeerde informatie voor één erfelijke eigenschap. Een gen bevat de informatie voor een polypeptide (eiwit), dat gewoonlijk een essentiële rol speelt bij het tot stand komen van het fenotype.

Genenpool

De verzameling genen van een populatie of soort.

Genfrequentie

Het percentage waarmee een bepaald allel deel uitmaakt van het totale aantal allelen van een gen binnen een populatie.

genmutatie

Verandering in het DNA door een verandering binnen een gen.
Bij een mutatie is er een verandering in het aantal of de volgorde van de stikstofbasen.

genoom

De gezamenlijke chromosomen van een haploïde kern.

genotype

De verzameling genen, ook wel gebruikt voor een deel van de verzameling.

genotypenfrequentie

Het percentage waarmee een bepaald genotype deel uitmaakt van het totale aantal genotypen behorende bij een bepaald gen binnen een populatie.

geslachtschromosoom

Chromosoom, dat een rol speelt bij de totstandkoming van het geslacht.
Dit chromosomenpaar verschilt in de twee geslachten.

geslachtsgekoppelde genen

Gen dat in het X-chromosoom gelegen is, komt bij genotypen van individuen van het ene geslacht in tweevoud voor en bij genotypen van individuen van het andere geslacht in enkelvoud.

geslachtskenmerk

Kenmerken dat behoort bij een bepaald geslacht - er zijn primaire (reeds vanaf de geboorte aanwezig) en secundaire (tijdens de puberteit ontstane) geslachtskenmerken.

Haploïd

Met een enkel (n) stel chromosomen per kern. Geslachtscellen(gameten) zijn voorbeelden van haploïde cellen.

Hardy-Weinberg, regel van

Een regel volgens welke de genfrequenties in een grote populatie met aselechte paring gelijk blijven mits er geen mutatie, migratie of selectie plaatsvindt.

enkelvoud.

X-chromosoom

Chromosoom dat in diploïde cellen van individuen van het ene geslacht in tweevoud voorkomt en in diploïde cellen van het andere geslacht in enkelvoud. X-chromosoom speelt een rol bij de totstandkoming van het geslacht.

Y-chromosoom

Chromosoom, dat in diploïde cellen van het ene geslacht in enkelvoud voorkomt en dat ontbreekt bij individuen van het andere geslacht.

zuivere lijn

Groep van nakomelingen van ouders die homozygoot zijn en genotypisch gelijk - deze nakomelingen zijn ook homozygoot en genotypisch gelijk aan elkaar.

ruim 8000 m2
kamer en
tuinplezier

TUINCENTRUM
Th. v.d. HURK & Zn.
Honddijk 11 Culemborg

tel: 0345 512136 fax: 0345 530366

7. AGAPORNIS ROSEICOLLIS

Toen deze vogels in 1793 ontdekt werden, dacht men aanvankelijk met een ondersoort van de *Agapornis pullarius* te doen te hebben. Pas in 1817 werden ze als een aparte soort gedetermineerd en kregen ze de huidige benaming afgeleid van het Griekse *roseus* = kleur van rozen en *collum* = hals. In 1860 bracht de groothandelaar in dieren Karl Hagenbeck de eerste paartjes naar Europa. Negen jaar later werden bij de bekende Duitse zoöloog en ontdekkingsreiziger Dr. Brehm de eerste jongen in gevangenschap geboren. Men onderscheidt twee ondersoorten: *Agapornis roseicollis roseicollis* Woongebied: Zuidwest-Afrika. *Agapornis roseicollis catumbella* Woongebied: Zuid-Angola.

Tetraploïd
Vier keer het haploïde aantal chromosomen bezittend.
Toetskruising
Kruising waarbij een van de partners homozygoot is voor de recessieve allelen van de genen die onderzocht worden. Door middel van de toetskruising kan worden vastgesteld of de andere partner homozygoot dominant of heterozygoot is voor die genen.
Translocatie
Uitwisseling van de delen van chromosomen tussen niet-homologe chromosomen.
Triploïd
In het bezit van drie keer het haploïde aantal chromosomen.
Trisomie
Verschijsel dat in een diploïd individu van een type chromosoom er drie voorkomen, bijv. drie keer chromosoom 21 bij het syndroom van Down.
Variabiliteit
Veranderlijkheid: mutabiliteit of fenotypische plasticiteit.
Variatie
Verandering door mutatie of verandering in fenotype.
Veredelen
Door kruising, selectie en andere methoden gunstige eigenschappen combineren.
Verscheidenheid
Aanwezigheid van verschillende genotypen binnen een populatie.
Verwanteselectie
Natuurlijke selectie door altruïstisch gedrag.
voortplanting, geslachtelijke
Voortplanting waarbij de nieuwe individuen ontstaan door versmelting van haploïde cellen.
Wildvormtype
Individueel waarbij geen enkele mutatie in het fenotype tot uitdrukking komt. Het fenotype komt voornamelijk tot stand door dominante allelen.
X-chromosomale gen
Gen dat in het X-chromosoom gelegen is, komt bij genotypen van individuen van het ene geslacht in tweevoud voor en bij genotypen van individuen van het andere geslacht in

Heterosoom
Chromosoom dat betrokken is bij de totstandkoming van het geslacht van een individu, vergelijk: autosoom.
Heterozygoot
Met ongelijke allelen voor een bepaalde eigenschap.
homologe chromosomen
Chromosomen met overeenkomstige loci. Homologe chromosomen komen overeen in lengte en ligging van het centromeer.
Homozygoot
Met gelijke allelen voor een bepaalde eigenschap.
Inteelt
Kruising van verwanten. De nauwste vorm van inteelt is zelfbevruchting. Inteelt leidt tot het homozygoot worden van (ongunstige) eigenschappen.
Intermediair
Tussen twee andere liggend, wordt vaak in verband met het fenotype gebruikt. Een intermediair fenotype is een fenotype waarbij in een heterozygoot individu beide allelen tot uiting komen.
Karyogram
De weergave van de chromosomen nadat ze naar grootte gerangschikt en gegroepeerd zijn.
Koppeling
Verschijsel dat genen zich in één chromosoom bevinden.
Koppelingsgroep
Verzameling genen die zich in hetzelfde chromosoom bevinden en daardoor gezamenlijk kunnen overerven.
Kruising
Geslachtelijke voortplanting van individuen met ongelijke fenotypen.
Letaal
Dodelijk, bijv. een gen dat het individu niet levensvatbaar maakt.
Locus (meervoud:loci)
Plaats van een gen in een chromosoom.
Modificatie
Een niet erfelijke variatie van het fenotype, meestal; door milieu invloeden.

Deze term is in verband met de term -genetische modificatie- verouderd.
monohybride kruising
Kruising waarbij wordt gelet op één eigenschap, waarbij één allelenpaar is betrokken.
multiple allelie
Het verschijnsel dat er van een gen meer dan twee allelen zijn, bijv. bij het ABO-bloedgroepstelsel, waarbij er drie allelen voorkomen.
Mutant
Individu waarbij een of meer genen mutatie hebben ondergaan en waarbij dit ook in het fenotype blijkt.
Mutatie
Verandering in de erfelijke aanleg.
natuurlijke selectie
Verschijnsel dat individuen met een beter aan het milieu aangepast genotype een grotere overlevingskans en voortplantingskans hebben en daardoor meer in de populatie zullen voorkomen dan andere.
non-disjunctie
Verschijnsel dat bij de mitose of meiose chromatiden van een chromosoom of homologe paren niet uit elkaar gaan. Hierdoor krijgen de dochtercellen een of meer chromosomen teveel of te weinig.
P
Symbool voor de oudergeneratie, die de gewoonlijk homozygote individuen omvat die met elkaar worden gekruist.
Ploëdiemutatie
Mutatie door verandering van het aantal chromosomen per kern.
Polymorfisme
Het bestaan van drie of meer aparte verschillende verschijningsvormen binnen een soort, bijvoorbeeld in een insectenstaat.
Polyploid
Drie of meer malen het haploïde aantal chromosomen bezittend. Triploïde individuen of cellen bezitten 3 maal een chromosomenset en tetraploïde individuen vier maal een haploïd stel chromosomen.
Populatiegenetica
Wetenschap die zich bezig houdt met de verdeling van genen in populaties.

Ras
Groep individuen van een soort die zich door bepaalde erfelijke eigenschappen onderscheidt van soortgenoten. Rassen zijn kunstmatig ontstaan en kruisbaar met andere rassen.
Raszuiver
Homozygoot voor de voor het ras kenmerkende eigenschappen.
Recessief
Niet in het fenotype tot uiting komt als op de overeenkomstige locus in het homologe chromosoom een dominant allel aanwezig is.
reciproke kruising
Kruising waarbij het fenotype van de man gelijk is aan het fenotype van de vrouw is in een andere kruising en het fenotype van de vrouw gelijk is aan het fenotype van de man in die andere kruising.
recombinant chromatide
Een chromatide dat door uitwisseling met een ander chromatide (crossing-over) een andere combinatie van allelen heeft gekregen.
recombinant individu
Gamete van een individu met een andere combinatie van allelen dan de gameten waaruit dit individu is ontstaan.
Recombinatie
Het ontstaan van nieuwe combinaties van allelen. Recombinatie kan het gevolg zijn van de toevalsverdeling van beide homologe chromosomen bij de meiose over de haploïde cellen. Recombinatie kan ook het gevolg zijn van crossing-over.
Selectie
Verandering van genfrequenties onder invloed van milieufactoren.
selectie, natuurlijke
Selectie in natuurlijke populaties door verschillen in fitness.
Selectiedruk
Invloed van milieufactoren, waardoor genfrequenties veranderen.
Tetrade
Viertal haploïde cellen dat na meiose ontstaan is.